

VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

N/R: MILOJKO SPAJIĆ, PREDSEDNIK VLADE CRNE GORE

N/R: DR TAMARA VUJOVIĆ, MINISTARKA

Podgorica, 10.05.2024. godine

PREDMET: Komentari na nacрте Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore

Dostavljamo Vam komentare na nacрте Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore.

Želeći da podržimo dalje reforme medijskih usluga i javnog servisa, prepoznate u izvještajima Evropske komisije, Freedom House-a i od drugih međunarodnih relevantnih adresa, dostavljamo sugestije na nacрте navedenih zakona. Povodom najavljenog usvajanja medijskih zakona, a težeći da podržimo reforme medijskih usluga i javnog servisa, prepoznate u izvještajima Evropske komisije, Freedom House-a i drugih međunarodnih relevantnih adresa, dostavili smo danas Vladi Crne Gore i Ministarstvu kulture prijedloge izmjena nacрта Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakona o javnom medijskom servisu Crne Gore, sa ciljem unaprjeđenja medijskog okvira i jačanja demokratskih principa u medijskom sektoru.

S obzirom na to da određena rješenja iz nacрта ovih zakona predstavljaju veliki korak unazad, kao što je izbor članova upravljačkih struktura kojima se daje kao prednost samo podrška potpisa i pečata nevladinih organizacija, vjerujemo da će nadležni da prepoznaju i usvoje naše predloge, prije svega one koji se odnose na proces izbora članova upravljačkih tijela Javnog servisa i Agencije za elektronske medije (buduće Agencije za audiovizuelne medijske usluge) te da će rad ovih tijela biti unaprijeđen, transparentniji i pravedniji u odnosu na NVO sektor i interese građana i građanki Crne Gore.

Navodimo kao primjer članove trenutnih nacрта, kojima je između ostalog predviđeno samo iskustvo unutar VII-1 stručne spreme, ali ne i oblasti iz kojih bi budući kandidati/kinje dolazili, te takav pristup otvara prostor za malverzacije i partijski kadar koji nema iskustva iz oblasti ljudskih prava, medija i kulture. Ovakva ograničenja ne uzimaju u obzir širu društvenu raznolikost i stručnost potrebnu za efikasno vođenje i upravljanje medijskih kuća, te stoga predlažemo uvođenje jasnih kriterijuma koji bi osigurali da kandidati/kinje imaju relevantno iskustvo i kompetencije u oblasti medija, ljudskih prava i kulture, što bi doprinijelo integritetu i nepristranosti medijskog sektora.

Imajući u vidu važnost pluralizma medija i slobode izražavanja u demokratskom društvu, ističemo potrebu za osiguranjem pravednih i transparentnih procesa u izboru članova upravljačkih tijela medijskih institucija, što omogućava participaciju relevantnih stručnjaka iz različitih područja i doprinosi boljem odražavanju raznolikosti i interesa građana. Konačno, ohrabrujemo otvoren dijalog i saradnju između vlade, medijskih predstavnika i civilnog društva u procesu donošenja zakona kako bi se osigurala adekvatna reprezentacija različitih perspektiva i potreba, gdje samo kroz inkluzivan i transparentan proces možemo izgraditi medijski sektor koji će zastupati interese i vrijednosti svih građana i građanki Crne Gore.

ZAKON O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

PRIJEDLOG 1

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

U članu 53 stav 4 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama se navodi: “ Članove savjeta regionalnog i lokalnog javnog emitera predlažu ovlašćeni predlagači sa teritorije jedinice lokalne samouprave koja je osnivač javnog emitera, koji mogu biti:

- 1) nevladine organizacije iz oblasti prosvjete, kulture i medija;
- 2) nevladine organizacije iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, zaštite životne sredine ili zaštite prava potrošača;
- 3) sportske organizacije;
- 4) lokalna udruženja privrednika i poslodavaca, turistička ili poljoprivredna udruženja; i

reprezentativna sindikalna organizacija koja je zastupljena u Socijalnom savjetu.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

Predlažemo da se izmjeni spomenuti član 53 stav 4 u tački 3 tako da umjesto „sportske organizacije“ stoji „Univerzitet Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

Predloženo izmjenom se želi uticati na povećanje kvaliteta rada savjeta regionalnih i lokalnih javnih emitera. Podsjećamo da Univerzitet Crne Gore školuje veliki broj građana u lokalnim sredinama čime se daje veliki doprinos zajednici. S tim u vezi smatramo potpuno opravdanim da Univerzitet Crne Gore ima pravo da predloži svog kandidata za članstvo u Savjetu.

PRIJEDLOG 2

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

U članu 145 stav 3 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama se navodi: “Član Savjeta Agencije može biti lice koje je državljanin Crne Gore, sa prebivalištem u Crnoj Gori, koje ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i deset godina radnog iskustva u oblastima koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Agencije.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

Predlažemo da se spomenuti član 145 stav 3 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama izmjeni na sljedeći način: “ Član Savjeta Agencije može biti lice koje je državljanin Crne Gore, sa prebivalištem u Crnoj Gori, koje ima visoku stručnu spremu i pet godina radnog iskustva.“

OBRAZLOŽENJE

U odnosu na rješenje predviđeno u nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama predlažemo da se potrebno korigovati odredbu koja se odnosi na radno iskustvo i stručnu spremu. Naime, predloženo je da umjesto predviđenih

deset godina radnog iskustva predvidi pet godina radnog iskustva u oblastima koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Agencije. Cilj ovih izmjena je da se izbjegne diskriminacija omladinskih organizacija iz oblasti ljudskih prava imajući u vidu da u istima pretežno rade mlađi ljudi koji nisu u prilici da ispune ovako stroge kriterijume propisane nacrtom Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama. Ovakva formulacija bi nas dovela u situaciju da svega nekoliko predstavnika nevladinih organizacija ispunjava uslove za članstvo u Savjetu Agencije.

Osim navedenog, uporište za ovakav stav nalazimo i u činjenici da je Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u članu 24 stavu 3 navedeno: „**Lice koje vrši poslove iz kategorije visoki rukovodni kadar mora imati VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva.**”

Podsjećamo da u smislu Zakona o državnim službenicima i namještenicima visoki rukovodni kadar čine sekretar ministarstva i generalni direktor u ministarstvu, pomoćnik starješine organa uprave, pomoćnik starješine službe Vlade Crne Gore i pomoćnik direktora pravnih lica kao što su Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Fond rada i Agencija za mirno rješavanje radnih sporova.

Postavljanjem daleko strožijih kriterijuma za članstvo u Savjetu Agencije u odnosu na uslove koje mora ispuniti lice koje vrši poslove iz kategorije visoki rukovodni kadar, obesmišljavamo kriterijume za veoma značajne funkcije u državi.

PRIJEDLOG 3

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

U članu 150 stavu 1 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama navodi se: „*Nevladina organizacija može biti predlagač kandidata za člana Savjeta Agencije ako ispunjava sljedeće uslove:*

- 1) u osnivačkom aktu i statutu, kao osnovne ciljeve i zadatke djelovanja, ima pitanja iz oblasti iz člana 148 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona i kontinuirano se bavi tim pitanjima u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta Agencije;*
- 2) u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta Agencije, godišnji budžet za realizaciju aktivnosti u oblasti u kojoj predlaže kandidata za člana Savjeta Agencije nije bio manji od 3.000 eura;*
- 3) u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta Agencije, najmanje 2.000 eura tokom jedne kalendarske godine bilo je utrošeno za realizaciju aktivnosti u oblasti u kojoj se predlaže kandidat za člana Savjeta.“*

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

Predlažemo da se spomenuti član 150 stav 1 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama izmjeni na sljedeći način: „Nevladina organizacija može biti predlagač kandidata za člana Savjeta Agencije ako ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je upisana u registar nevladinih organizacija prije objavljivanja javnog poziva;**
- 2) da u statutu ima utvrđene djelatnosti i ciljeve u oblastima koje su u vezi sa pitanjem koje sagledava ili normativno uređuje radno tijelo;**
- 3) da se ne nalazi u Registru kaznene evidencije;**
- 4) da je u prethodne tri godine, u vezi s pitanjem koje sagledava ili normativno uređuje radno tijelo, sprovela istraživanje, izradila dokument, organizovala skup ili realizovala projekat usmjeren na unaprjeđenje stanja u određenoj oblasti;**
- 5) da je predala poreskom organu prijavu za prethodnu fiskalnu godinu (fotokopija bilansa stanja i uspjeha);**

- 6) **da više od polovine članova organa upravljanja nevladine organizacije nijesu članovi organa političkih partija, javni funkcioneri, rukovodeća lica ili državni službenici, odnosno namještenici.”**

OBRAZLOŽENJE

Predloženim izmjenama kriterijumi za nevladinu organizaciju koja može da predloži svog predstavnika/cu za člana Savjeta Agencije potpuno su u skladu sa kriterijumima koji se primjenjuju prilikom predlaganja predstavnika nevladinih organizacija za članstvo u Savjetu za vladavinu prava, Etičkom odboru koji prati primjenu Kodeksa policijske etike, kao i drugim radnim tijelima državne uprave. Podsjećamo da su ovi kriterijumi propisani važećom Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija.

Ukoliko se zadrži postojeće rješenje, vrlo lako u praksi može doći do diskriminacije i omogućavanja uticaja samo velikim i podobnim organizacijama, a onemogućiti male i lokalne organizacije da imaju svoje predstavnike u ovako značajnim tijelima.

Smatramo da kriterijumi, kada je riječ o nevladinim organizacijama moraju biti usklađeni i važiti jednako za sve situacije gdje se kandiduju predstavnici nevladinih organizacija.

PRIJEDLOG 4

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

U članu 157 nacrta Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama se navodi: “ *Radno tijelo Skupštine dužno je da, u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje predloga za imenovanje članova Savjeta Agencije, objavi listu blagovremenih i potpunih predloga kandidata za članove Savjeta Agencije, na način na koji je objavljen javni poziv.*

Radno tijelo Skupštine dužno je da, u roku od 40 dana od dana isteka roka za podnošenje predloga za imenovanje članova Savjeta Agencije, utvrdi predlog liste kandidata za članove Savjeta Agencije po ovlašćenim predlagačima.

Ako predlagači iz određene kategorije iz člana 148 stav 1 tač. 1, 2 i 3 podnesu više odvojenih prijedloga, u predlog liste iz stava 2 ovog člana uvrstiće se kandidat koji ima podršku najvećeg broja ovlašćenih predlagača koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučaju kad dva ili više kandidata imaju podršku istog broja ovlašćenih predlagača, u predlog liste iz stava 2 ovog člana uvrstiće se kandidat koji:

- 1) ima duže radno iskustvo u potrebnom nivou kvalifikacije obrazovanja, iz oblasti koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Agencije;*
- 2) je pripadnik manje zastupljenog pola, u cilju ostvarivanja principa rodne ravnopravnosti; i*
- 3) je pripadnik određene ugrožene grupe lica (LGBTQ+, rasa i druga lična svojstva).*

U slučaju iz stava 4 ovog člana, ispunjenost propisanih uslova ocjenjuje se prema utvrđenom redosljedu.

Ako predlog liste za imenovanje Savjeta Agencije nije kompletan, postupak će se ponoviti za imenovanje članova Savjeta Agencije iz kategorije predlagača čiji predlozi nijesu utvrđeni.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, predsjednik Skupštine dužan je da, u roku od 15 dana od dana utvrđivanja predloga liste, objavi ponovni javni poziv ovlašćenim predlagačima čiji predlozi nijesu utvrđeni.

Predlog liste iz stava 2 ovog člana, sa obrazloženjem i izvještajem o sprovedenom postupku za imenovanje članova Savjeta, dostavlja se Skupštini na razmatranje i odlučivanje.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

Predlažemo da se spomenuti član 157 stav 3 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama izmjeni na sljedeći način: „Ako predlagači iz određene kategorije iz člana 148 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4 podnesu više odvojenih prijedloga, radno tijelo Skupštine će utvrditi predlog kandidata za člana Savjeta iz ove kategorije na osnovu sljedećih kriterijuma:

1) biografije i iskustva kandidata u zaštiti slobode medija i izražavanja, poštovanju demokratskih načela i vladavine prava, izgradnji i unaprjeđenju građanskog društva, poštovanju vrijednosti multikulturalizma i socijalne različitosti, razvoju civilnog društva, odbrani ljudskih prava i sloboda, promociji kulture, nauke i umjetnosti;

2) intervjua na osnovu kojeg se može utvrditi da kandidat posjeduje relevantna znanja o vrijednostima i značaju javnih emitera za razvoj demokratskog društva, međunarodnim standardima iz oblasti javne radio-difuzije, evropskim načelima slobode izražavanja, kao i vizije razvoja Agencije za audiovizuelne medijske usluge u kontekstu digitalnog društva i lične inovativnosti i doprinosa koji može pružiti u ostvarivanju misije Javnog medijskog servisa; i

3) pisanog predloga vizije rada i razvoja Agencije za audiovizuelne medijske usluge.

Predlažemo da se stavovi 4 i 5 člana 157 nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama brišu.

OBRAZLOŽENJE

Predloženim izmjenama želimo da se obezbijedi da najkvalitetniji kandidati dobiju šansu da budu članovi Savjeta Agencije, da se na predloženi način omogući donosiocima odluka da se na direktan način upoznaju sa kandidatima i njihovim iskustvom u ovoj oblasti, da za donošenje informisanje odluke budu presudne biografije kandidata i njihovo znanje i iskustvo kandidata, a ne da presuđuje isključivo broj organizacija koje su podržale određenog kandidata. Rješenje koje predloženo obezbjeđuje veći stepen transparentnosti, zatim mogućnost kontrole donosioca odluka od strane javnosti i demokratsko razmatranje prijave.

Podsjećamo da se u članu 157 stavu 8 propisuje da se lista dostavlja Skupštini na razmatranje i odlučivanje, što suštinski neće biti slučaj ukoliko u nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama ostane na snazi aktuelno rješenje. Takođe, predloženim izmjenama će se spriječiti dugogodišnja praksa pojedinih NVO aktivista koji su pravili fantom organizacije i pečate kako bi obezbijedili veći broj potpisa i tako ostvarili uticaje u raznim tijelima tijela. Ova praksa je dovodila do situacije da kandidati sa iskustvom i znanjem nijesu mogli biti izabrani.

ZAKON O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE**PRIJEDLOG 1****RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE**

U članu 21 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore se navodi: „Član Savjeta može biti afirmisani stručnjak iz oblasti koja je od značaja za obavljanje djelatnosti Javnog medijskog servisa (novinarstvo, umjetnost, kultura, audiovizuelna medijska djelatnost, sociologija, istorija, pravo, ekonomija i dr.), koji je državljanin Crne Gore, ima prebivalište u Crnoj Gori, najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti od značaja za obavljanje djelatnosti Javnog medijskog servisa.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE

Predlažemo da se spomenuti član 21 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore izmjeni na sljedeći način: „Član Savjeta može biti afirmisani stručnjak iz oblasti koja je od značaja za obavljanje djelatnosti Javnog medijskog servisa (novinarstvo, umjetnost, kultura, audiovizuelna medijska djelatnost, sociologija, istorija, pravo, ekonomija i dr.), koji je državljanin Crne Gore, ima prebivalište u Crnoj Gori, koji ima **visoku stručnu spremu i pet godina** radnog iskustva u oblastima koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Javnog medijskog servisa.“

OBRAZLOŽENJE

U odnosu na rješenje predviđeno u nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore predlažemo da se potrebno korigovati odredbu koja se odnosi na radno iskustvo i stručnu spremu. Naime, predloženo je da umjesto predviđenih deset godina radnog iskustva predvidi pet godina radnog iskustva u oblastima koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Javnog medijskog servisa. Cilj ovih izmjena je da se izbjegne diskriminacija omladinskih organizacija iz oblasti ljudskih prava imajući u vidu da u istima pretežno rade mlađi ljudi koji nisu u prilici da ispune ovako stroge kriterijume propisane nacrtom Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore. Ovakva formulacija bi nas dovela u situaciju da svega nekoliko predstavnika nevladinih organizacija ispunjava uslove za članstvo u Savjetu.

Osim navedenog, uporište za ovakav stav nalazimo i u činjenici da je Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u članu 24 stavu 3 navedeno: „**Lice koje vrši poslove iz kategorije visoki rukovodni kadar mora imati VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva.**“

Podsjećamo da u smislu Zakona o državnim službenicima i namještenicima visoki rukovodni kadar čine sekretar ministarstva i generalni direktor u ministarstvu, pomoćnik starješine organa uprave, pomoćnik starješine službe Vlade Crne Gore i pomoćnik direktora pravnih lica kao što su Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Fond rada i Agencija za mirno rješavanje radnih sporova.

Postavljanjem daleko strožijih kriterijuma za članstvo u Savjetu u odnosu na uslove koje mora ispuniti lice koje vrši poslove iz kategorije visoki rukovodni kadar, obesmišljavamo kriterijume za veoma značajne funkcije u državi.

PRIJEDLOG 2

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE

U članu 26 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore se navodi: „Nevladina organizacija može biti predlagač za imenovanje člana Savjeta, ako ispunjava sljedeće uslove:

1) u osnivačkom aktu i statutu, kao osnovne ciljeve i zadatke djelovanja, ima pitanja iz oblasti iz člana 24 stav 1 tač. 3, 5 ili 6 ovog zakona i kontinuirano se bavi tim pitanjima u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta;

2) u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta, godišnji budžet za realizaciju aktivnosti u oblasti u kojoj predlaže kandidata za člana Savjeta nije bio manji od 3.000 eura;

3) u prethodne tri godine prije objavljivanja javnog poziva za predlaganje kandidata za članove Savjeta, najmanje 2.000 eura tokom jedne kalendarske godine bilo je utrošeno za realizaciju aktivnosti u oblasti u kojoj predlaže kandidat za člana Savjeta.

Ista nevladina organizacija može predložiti jednog kandidata za člana Savjeta.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE

Predlažemo da se spomenuti član 26 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore izmjeni na sljedeći način: „Nevladina organizacija može biti predlagač za imenovanje člana Savjeta, ako ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je upisana u registar nevladinih organizacija prije objavljivanja javnog poziva;
- 2) da u statutu ima utvrđene djelatnosti i ciljeve u oblastima koje su u vezi sa pitanjem koje sagledava ili normativno uređuje radno tijelo;
- 3) da se ne nalazi u Registru kaznene evidencije;
- 4) da je u prethodne tri godine, u vezi s pitanjem koje sagledava ili normativno uređuje radno tijelo, sprovela istraživanje, izradila dokument, organizovala skup ili realizovala projekat usmjeren na unaprjeđenje stanja u određenoj oblasti;
- 5) da je predala poreskom organu prijavu za prethodnu fiskalnu godinu (fotokopija bilansa stanja i uspjeha);
- 6) da više od polovine članova organa upravljanja nevladine organizacije nijesu članovi organa političkih partija, javni funkcioneri, rukovodeća lica ili državni službenici, odnosno namještenici.“

OBRAZLOŽENJE

Predloženim izmjenama kriterijumi za nevladinu organizaciju koja može da predloži svog predstavnika/cu za člana Savjeta potpuno su u skladu sa kriterijumima koji se primjenjuju prilikom predlaganja predstavnika nevladinih organizacija za članstvo u Savjetu za vladavinu prava, Etičkom odboru koji prati primjenu Kodeksa policijske etike, kao i drugim radnim tijelima državne uprave. Podsjećamo da su ovi kriterijumi propisani važećom Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija.

Ukoliko se zadrži postojeće rješenje, vrlo lako u praksi može doći do diskriminacije i omogućavanja uticaja samo velikim i podobnim organizacijama, a onemogućiti male i lokalne organizacije da imaju svoje predstavnike u ovako značajnim tijelima.

Smatramo da kriterijumi, kada je riječ o nevladinim organizacijama moraju biti usklađeni i važiti jednako za sve situacije gdje se kandiduju predstavnici nevladinih organizacija.

PRIJEDLOG 3

RJEŠENJE PREDLOŽENO U NACRTU ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE

U članu 28 stav 3 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore se navodi: „Ako predlagači iz člana 24 stav 1 tačka 1 ovog zakona podnesu više odvojenih predloga, radno tijelo Skupštine će utvrditi predlog kandidata za člana Savjeta iz ove kategorije na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) biografije i iskustva kandidata u zaštiti slobode medija i izražavanja, poštovanju demokratskih načela i vladavine prava, izgradnji i unaprjeđenju građanskog društva, poštovanju vrijednosti multikulturalizma i socijalne različitosti, razvoju civilnog društva, odbrani ljudskih prava i sloboda, promociji kulture, nauke i umjetnosti;
- 2) intervjua na osnovu kojeg se može utvrditi da kandidat posjeduje relevantna znanja o vrijednostima i značaju javnih emitera za razvoj demokratskog društva, međunarodnim standardima iz oblasti javne radio-difuzije, evropskim načelima slobode izražavanja, kao i vizije razvoja Javnog medijskog servisa u kontekstu digitalnog društva i lične inovativnosti i doprinosa koji može pružiti u ostvarivanju misije Javnog medijskog servisa; i
- 3) pisanog predloga vizije rada i razvoja Javnog medijskog servisa.“

PREDLOŽENA IZMJENA NACRTA ZAKONA O NACIONALNOM JAVNOM EMITERU – JAVNOM MEDIJSKOM SERVISU CRNE GORE

Predlažemo da se spomenuti član 28 stav 3 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore izmjeni na sljedeći način: „Ako predlagači iz člana 24 stav 1 tačke 1, 3, 5 i 6 ovog zakona podnesu više odvojenih predloga, radno tijelo Skupštine će utvrditi predlog kandidata za člana Savjeta iz ove kategorije na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) biografije i iskustva kandidata u zaštiti slobode medija i izražavanja, poštovanju demokratskih načela i vladavine prava, izgradnji i unaprjeđenju građanskog društva, poštovanju vrijednosti multikulturalizma i socijalne različitosti, razvoju civilnog društva, odbrani ljudskih prava i sloboda, promociji kulture, nauke i umjetnosti;
- 2) intervjua na osnovu kojeg se može utvrditi da kandidat posjeduje relevantna znanja o vrijednostima i značaju javnih emitera za razvoj demokratskog društva, međunarodnim standardima iz oblasti javne radio-difuzije, evropskim načelima slobode izražavanja, kao i vizije razvoja Javnog medijskog servisa u kontekstu digitalnog društva i lične inovativnosti i doprinosa koji može pružiti u ostvarivanju misije Javnog medijskog servisa; i
- 3) pisanog predloga vizije rada i razvoja Javnog medijskog servisa.“

Predlažemo da se brišu stavovi 4 i 5 člana 28 nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE

Predloženim izmjenama želimo da se obezbijedi da najkvalitetniji kandidati dobiju šansu da budu članovi Savjeta, da se na predloženi način omogući donosiocima odluka se na direktan način upoznaju sa kandidatima i njihovim iskustvom u ovoj oblasti, da za donošenje informisanje odluke budu presudne biografije kandidata, njihovo znanje i iskustvo kandidata, a ne da presuđuje isključivo broj organizacija koje su podržale određenog kandidata. Rješenje koje je predloženo dovodi donosiocima odluka samo da konstatuju činjenično stanje, ali ne i da suštinski biraju kandidate za člana Savjeta. Podsjećamo da se u članu propisuje da listu Skupština razmatra i o njoj odlučuje, što suštinski neće biti tako ukoliko u nacrtu Zakona o nacionalnom Javnom emiteru – Javnom medijskom servisu Crne Gore ostane na snazi aktuelno rješenje.

Podsjećamo da se u članu 29 propisuje da se lista dostavlja Skupštini na razmatranje i odlučivanje, što suštinski neće biti slučaj ukoliko u nacrtu Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama ostane na snazi aktuelno rješenje. Takođe, predloženim izmjenama će se spriječiti dugogodišnja praksa pojedinih NVO aktivista koji su pravili fantom organizacije i pečate kako bi obezbijedili veći broj potpisa i tako ostvarili uticaje u raznim tijelima tijela. Ova praksa je dovela do situacije da kandidati sa iskustvom i znanjem nijesu mogli biti izabrani.

U nadi da ćete pozitivno odgovoriti na naše predloge i potrebe koje proizilaze iz pomenutih, te unaprijediti gore navedena zakonska rješenja na način koji predlažemo očekujemo vaše izjašnjenje.

LGBT Forum Progres

Inicijativa mladih za ljudska prava – YIHR

Sačuvajmo Sinjajevinu

Organizacija KOD

ADP Zid

Mreža za istraživanje kriminala i korupcije – Lupa

Mreža za promjene

Akcija za socijalnu pravdu

Karika Rožaje

Udruženje za podršku Roma i Egipćana Berane

Euromost

LGBTIQ Socijalni Centar

Poligon za žensku izuzetnost – Sofija

Korifej teatar

Građanska Alijansa

Eko centar

Kulturni centar Homer

Novi poredak

MOGUL

Punta institut

Monte Lingva

Udruženje paraplegičara Podgorica

Kesten

Zaštita eko biodiverziteta

Centar za bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore „Defendologija“

Cmiljače

Romsko srce

Omladinski romski klub Trebjesa

Institut za konstruktivne politike – Konstrukt

Koalicija NVO „Romski forum za integracije“

Udruženje zaštite na radu

MADOP